

Torticollis

10 december 2024

© Tijdschrift voor Geneeskunde en Gezondheidszorg

Wat is een mogelijke oorzaak van verworven torticollis?

- a. Een afwijkende foetale positie tijdens de zwangerschap
- b. Arnold-Chiari-malformatie
- c. Otitis externa
- d. Bovenste luchtweginfectie

Torticollis zijnde een scheefstand van de cervicale wervelzuil (CWZ), kan een symptoom zijn van een onderliggende pathologie die zich kan voordoen bij kinderen. Torticollis is dus geen diagnose op zich, maar een symptoom van een onderliggende pathologie. De ziektebeelden die tot torticollis kunnen leiden, worden onderverdeeld in congenitale en verworven oorzaken. De behandelingsopties variëren tussen een conservatief beleid en eventueel een heelkundige ingreep.

De congenitale vormen treden op door verkorting en fibrose van de m. sternocleidomastoideus (SCM). Dit treedt op na een geboortetrauma, oligohydramnion of een afwijkende foetale positie tijdens de zwangerschap en wordt ook 'fibromatosis colli' genoemd. Zeldzamere oorzaken voor congenitale torticollis zijn CWZ-afwijkingen, een Arnold-Chiari-malformatie of spina bifida.

Verworven torticollis kan meerdere oorzaken hebben. Als eerste bestaat de mogelijkheid van een kortdurende spierverkramping of een contractuur ter hoogte van de SCM. Een infectie in het hoofd-halsgebied (zoals een bovensteluchtweginfectie, een retrofaryngeaal abces, otitis media, enz.), de wervelzuil (zoals osteomyelitis, disciitis, enz.) of het centrale zenuwstelsel (zoals meningitis) en een tumor in de fossa posterior kunnen eveneens leiden tot torticollis. Daarnaast kan er een atlantoaxiale rotatoire fixatie optreden, die zich kan voordoen na een trauma of een hoofd-halsingreep. Dit kan ook aanwezig zijn bij het syndroom van Grisel. Ten slotte heeft inflammatie of neoplasie ter hoogte van de CWZ vaak torticollis tot gevolg.

Als laatste mag een cervicale dystone bewegingsstoornis bij kinderen niet vergeten worden. Deze kan zowel verworven (na een cerebrale parese) als aangeboren zijn (in het kader van genetische voorbeschiktheid). Een subtype hiervan is spasmodische torticollis, waarbij een voorgaand emotioneel trauma de scheefstand veroorzaakt ('functional torticollis').

Lees het volledige artikel om op basis van een casus de differentiaaldiagnose in de praktijk toe te passen.

Meer weten over dit onderwerp?

Bekijk dan de oorspronkelijke bijdrage in TvGG:

[**Zeldzame oorzaak van torticollis: een casusbespreking**](#)

Auteur(s): J. VERMEULEN, M. MOENS, R. LUYTEN, J. WILLEMS, G. STASSIJNS

DOI: 10.47671/TVG.80.24.065

Deze publicatie bevat illustraties, foto's, afbeeldingen, lay-out van documenten, grafische ontwerpen, tekst, lettertypen en andere informatie (hierna "Inhoud" genoemd). Deze publicatie en alle Inhoud zijn het auteursrechtelijk eigendom van Tijdschrift voor Geneeskunde vzw. Alle rechten op deze Inhoud zijn wereldwijd voorbehouden. Het is strikt verboden de Inhoud of een deel daarvan te behouden, kopiëren, distribueren, publiceren, of gebruiken zonder voorafgaande en uitdrukkelijke toestemming van Tijdschrift voor Geneeskunde vzw.